

УДК72.012.8:625.42

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ СТАНЦІЙ МЕТРОПОЛІТЕНУ

Студ. І.А. Коцюба, гр. МгДі 2-16
Науковий керівник доц. О.О. Сафронова
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Визначити сучасні тенденції в проектуванні внутрішнього простору станцій метрополітену.

Завдання дослідження:

- виявити принципи формування дизайну інтер'єру закордонних та вітчизняних станцій;
- розкрити недоліки та переваги підходів до дизайну;
- виділити тенденції в дизайні інтер'єру станцій метрополітену.

Об'єкт дослідження. Внутрішній простір метрополітену та сучасні концептуальні рішення у проектуванні інтер'єру станцій метрополітену.

Методи та засоби дослідження. Використовуються такі методи: інформаційно-аналітичний, системно-аналітичний (аналіз інтер'єру станції метрополітену, як цілісної множини елементів в сукупності відношень і зв'язків між ними), метод історичного аналізу, узагальнення отриманої інформації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів: узагальнені сучасні прийоми дизайну станції метрополітену та вектор його розвитку у часі.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані при підготовці посібника або методичних рекомендацій до проектування інтер'єрів станцій метрополітену з врахуванням сучасних тенденцій.

Результати дослідження. Метрополітен є громадським середовищем, його проектування є результатом тривалого узагальненого досвіду з урахуванням тих чи інших раціональних вимог. За розташуванням щодо поверхні землі станції поділяються на такі типи: наземні (в свою чергу вони розділяються на відкриті та криті, також за розміщенням можуть бути естакадними); мілкого закладення (односклепінні, колонні трипрогінні, колонні двопрогінні та однопрогінні); глибокого закладення (колонні, пілонні, закритого типу, тощо). Також станції різняться за розміщенням платформ на острівні та берегові.

Метрополітен має давню історію і культуру проектування. Так, творча спадщина лондонського метрополітену склалась в результаті роботи митців 1920-х років, а саме: Ман Рея, Едварда Кауфера, Едварда МакНайта та інших. В архітектурі станцій на лініях Bakerloo, Piccadilly, Northern, спроектованих Леслі Грінном, були закладені основи стильових принципів дизайну інтер'єрів лондонських станцій. Паризький метрополітен, де більшість станцій мілкого закладення, має дуже вигнуту структуру, зумовлену необхідністю дотримуватись рельєфу, заданого міською архітектурою. Оформлення елементів станції в стилі ар-нуво дизайнером Гектором Гімаром задало подальшу стилістику паризькому метрополітену. Творче оздоблення та декоративні деталі київського метрополітену – здебільше спадщина радянських часів, яка задала стилістику та певні принципи архітектурних рішень. Перша черга станцій, що почала будуватись в 1949 році, відображає стрімку післявоєнну відбудову міста та виконує роль одного із символів перемоги та тріумфу.

Порівнюючи закордонні та вітчизняні станції, можна зробити висновки, що сучасні закордонні станції найчастіше мають спрощені форми та оздоблення, малу різноманітність типів станцій. Акцентами стають колір, оснащення, інформаційні системи; іноді до оформлення інтер'єру залучаються мистецькі проекти. Для більшості вітчизняних станцій характерними є бідна кольорова гама, незручність навігації, певна шаблонність декоративних рішень. Проте станції мають індивідуальні образи, монументальність, різноманітність в конструктивних та об'ємних рішеннях.

З проведенням Україною масових міжнародних заходів з'явилась тенденція модернізувати вітчизняне метро для іноземців, тому якісно змінився підхід до оформлення та подання інформації, важливої для навігації на станціях. Спостерігається зростання запитів на інклюзивний дизайн, врахування потреб людей з обмеженими фізичними можливостями. В інтер'єрах київського метрополітену, які нещодавно реконструювались, можна спостерігати використання у декоруванні різновидів суперграфіки (прикладом є ілюстрація на станції «Театральна»). Розповсюджуються також так звані методи «брендування» інтер'єру сучасних станцій маркетинговими кампаніями різних представництв, які облаштовують приміщення станцій рекламною та інформаційною продукцією на певний час.

Архітектурний проект сьогодні формує не тільки декор, а й інформаційно-інтелектуальний простір людини. Обсяг інформаційного наповнення в інтер'єрах збільшився, водночас зріс рівень естетичних вимог людей. Необхідність відголосу нових форм у сучасних архітектурних проектах стала актуальною також і для станцій метрополітену. Особливий інтерес представляють концепції формоутворення інтер'єру майбутніх станцій, які подаються у конкурсних роботах чи як незалежні архітектурно-художні ідеї для втілення (наприклад, концепція станції метро «Терехово», подана у 2015 році студією Артемія Лебедева, або концепція студії «VigoMoscow», що стала у 2017 році офіційним переможцем відкритого конкурсу на оформлення станцій метро «Нижні Мневники» і «Терехово» в Москві).

Висновки. Серед тенденцій, які закладаються ще на стадії архітектурно-художнього проектування станції, можна виділити такі підходи у проектуванні: використання певного елемента приміщення, як акценту (LED освітлення, яскраві панно тощо), який створює образ станції; вирішення внутрішнього простору, як медіативно-комунікаційного місця з розміщенням інформаційних та рекламних систем; станція як різновид художнього арт-об'єкта; інтер'єр метро як частина комплексної системи приміщень, тобто поєднання станції з іншими громадськими приміщеннями, щоб максимально зручно інтегрувати підземний простір; виражене нестандартне використання простих матеріалів у формоутворенні простору.

Основною ідеєю підземних станцій є і залишаться вирішення питання психологічного комфорту людини, яка потрапляє в підземний простір та максимально зручного переходу від міського наземного середовища до підземної транспортної системи.

Ключові слова. Інтер'єр, станції метрополітену, суперграфіка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Козлов К. Київський метрополітен / К. Козлов. – К. : ВАРТО, 2011 р. – 255 с.
2. Сучасний підхід до організації рекламно-інформаційного інтер'єрного простору станції метрополітену / О. О. Сафронова, В. К. Сафронов // Сучасні проблеми архітектури та містобудування – К. : КНУБА, 2012 р. – Вип. №29. – С. 271–276.